

Школска 2014/2015. година

**Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада**

IV разред

Шифра: _____

1.	Заокружи слово испред одговарајуће комбинације стилских фигура које се јављају у наведеним стиховима. „Куда побећи у овај час Кристално празан, слеп и чист? О где су врата? Где је спас?” а) персонификација, метонимија, набрајање б) епитет, реторско питање, метафора в) ономотопеја, епитет, парадокс
2.	У песми Васка Попе <i>Очију твојих да није</i> заступљен је: а) везани стих б) слободни стих у терцетима в) слободни стих у катренима г) везани дистих (Заокружи слово испред тачног одговора.)
3.	Заокружи слово испред стилске формације/епохе чије књижевно стваралаштво одликује: нагомилавање стилских фигура до бизарности, нарушавање хармоније у концепцији уметничке слике, тежња ка ефекту зачудности, употреба снажних контраста. а) ренесанса б) барок в) класицизам г) просветитељство
4.	Наведи наслов дела из којег је следећи одломак и напиши име и презиме аутора тог дела. „Благодат заборав и округлост памћења леже ван наше власти. Без наше заслуге и без наше кривице ми смо њихови робови или њихови усрећеници.” _____ (наслов дела) _____ (име и презиме писца)
5.	Допуни исказ да буде тачан тако што ћеш на празно место написати слово које се налази испред тачног одговора. <i>Проклета авлија</i> Ива Андрића има _____ структуру. а) линеарну б) степенасту в) паралелну г) прстенасту

6.	<p>Реши пропорције.</p> <p>Ахмед : дервиш = Петар : _____</p> <p><i>Проклета авлија</i> : Турска = <i>Хамлет</i> : _____</p> <p>Ромео : Јулија = господин Мерсо : _____</p>	
7.	<p>Ко од наведених писаца није добитник Нобелове награде за књижевност? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Албер Ками б) Иво Андрић в) Хорхе Луис Борхес г) Самјуел Бекет</p>	
8.	<p>Изабери један од понуђених појмова (пародирање, репродуковање, парафраза, плагирање) и допуни исказ да буде тачан.</p> <p>Један од основних поетичко-стилских поступака у <i>Времену чуда</i> Борислава Пекића је _____ библијског мита.</p>	
9.	<p>Допиши одговарајуће речи, тако да добијеш називе знаменитих институција у Србији у којима се проучава књижевност (посебну пажњу обрати на правопис).</p> <p>а) _____ српска</p> <p>б) Српска _____ наука и _____</p> <p>в) Народна _____ Србије</p>	
10.	<p>У наведеном тексту подвуци делове који припадају наратору.</p> <p>„Лезите водниче. Одбили смо их. Ви сте, Саво? Ја сам. Лезите, забога. Леже на нешто тврдо. Пуцњава нагло престаје. И шта ћемо сада? Одбисмо их. Ви сте радили по пропису.”</p>	
11.	<p>Пажљиво прочитај одломак и одговори на постављене захтеве.</p> <p>„Ја себе не видим са стране, можда сам стварно болестан. Ево, не знам, збунили сте ме. Није лепо да будем луд, а да то не знам... На први поглед би се рекло да сам сасвим обичан, нормалан човек.”</p> <p>Наведену реплику изговара _____. (име и презиме јунака)</p> <p>Одломак је из дела _____, (наслов дела) _____, чији аутор је _____. (име и презиме аутора)</p>	

12.	<p>На основу наведеног одломка одговори на захтеве.</p> <p>„Четрдесет ми је година, ружно доба: човјек је још млад да не би имао жеља, а већ стар да их остварује...”</p> <p>Наведени исказ припада _____, јунаку дела _____</p> <p>(име и презиме јунака)</p> <p>_____.</p> <p>(наслов дела)</p>	
13.	<p>Пажљиво прочитај наведене стихове. Потом заокружи слова испред три стилске фигуре које се јављају у све три строфе.</p> <p>„Зашто ноћас тако шуме јабланови, Тако страсно, чудно? Зашто тако шуме? Жути месец споро залази за хуме, Далеке и црне, кô слутње и снови...” <i>Ј. Дучић, Јабланови</i></p> <p>„Ти си као и ја на јулијској жези, Док жубори вода крај тебе у виру, Сањао о срећи, награди, и незиди, Сањао о добром, заслуженом миру.” <i>М. Ракић, Долап</i></p> <p>„Но док ми мутни боли срце косе, ко студен травку у врх крша гола - из мојих књига са прашљива стола, ја чујем шушањ ко вилине косе.” <i>А. Шантић, Претпразничко вече</i></p> <p>а) паралелизам б) градација в) ономатопеја</p> <p>г) поређење д) контраст ђ) епитет</p>	
14.	<p>У поље поред тачног исказа упиши Т, а поред нетачног Н.</p> <p>а) Родион Романович Раскољников због љубоморе убија _____ Аљону Ивановну (<i>Злочин и казна</i>).</p> <p>б) Предложак за <i>Фауста</i> Гете је нашао у средњовековној народној легенди. _____</p> <p>в) Трагична кривица „изазивањем сажаљења и страха врши _____ прочишћавање” афеката.</p>	
15.	<p>Допуни исказ да буде тачан.</p> <p>Драма апсурда (антидрама) која се појавила у Француској половином двадесетог века, и чији су главни представници Јонеско, Бекет, Адамов и Жене, корене има у филозофији _____.</p>	

16.	<p>Прочитај одломак (Бранко Ћопић, <i>Заточник</i>) и заокружи тачан одговор.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ево га, де! А шта ти је то на твој овну? – Споменица. – Каква споменица? – Моја, чија ће бити? – Па добро, брате, зашто тако, а? Споменицу на овна? – Тако па тако. Могу с њом радити шта хоћу, моја је. Није то први ован са Споменицом. <p>У одломку препознајеш елементе:</p> <p>а) полилога; б) пастиша; в) ироније; г) карикатуре; д) апострофе.</p>							
17.	<p>Реши асоцијацију. На линијама испод колона А, Б и В напиши решења колона. На празној линији сасвим испод напиши коначно решење (име и презиме писца).</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;"> <p>А</p> <p>има реку и „Галију” југ Србије има бању</p> <p>_____</p> </td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;"> <p>Б</p> <p>ништа Прометеј стихија кремен</p> <p>_____</p> </td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;"> <p>В</p> <p>милосрђе освета бели побуњени</p> <p>_____</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center; padding-top: 10px;"> <p>_____</p> </td> </tr> </table>	<p>А</p> <p>има реку и „Галију” југ Србије има бању</p> <p>_____</p>	<p>Б</p> <p>ништа Прометеј стихија кремен</p> <p>_____</p>	<p>В</p> <p>милосрђе освета бели побуњени</p> <p>_____</p>	<p>_____</p>			
<p>А</p> <p>има реку и „Галију” југ Србије има бању</p> <p>_____</p>	<p>Б</p> <p>ништа Прометеј стихија кремен</p> <p>_____</p>	<p>В</p> <p>милосрђе освета бели побуњени</p> <p>_____</p>						
<p>_____</p>								
18.	<p>Уз одабрани одломак напиши назив одговарајуће дисциплине науке о књижевности, на коју се цитат односи.</p> <p>„Наша сувремена поезија – то је смеса од љубавних изјава, фантастичних сцена, празних фраза и смешних будалаштина. Један описује како се љубио с драгом; други како се опио, па пао на њене меке груди; (...) огромна већина тужи и плаче или се бацака и праћака што их драга не воли, као да мора паметна женска завоleti првог који јој испева неколико будаластих стихова.” (Светозар Марковић)</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив дисциплине науке о књижевности)</p>							
19.	<p>Заокружи слово испред имена личности која није аутор историје књижевности.</p> <p>а) Јован Скрелић; б) Павле Поповић; в) Љубомир Недић; г) Јован Деретић; д) Милорад Павић</p>							
20.	<p>Допуни исказ да буде тачан.</p> <p>Лирска форма строге композиције, раздвојена у два кохерентна дела, често са римом абба абба и цдц ддд, при чему први део, према традиционалном поетичком схватању, доноси експозицију теме, а други поенту којом се заокружује смисао, зове се _____.</p>							

Број бодова: _____

Тест прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА (IV разред)**НАПОМЕНА: ТЕСТ СЕ ИСПУЊАВА ЋИРИЛИЦОМ; ОДГОВОРИ ОТВОРЕНОГ ТИПА МОРАЈУ БИТИ УСКЛАЂЕНИ СА ПРАВОПИСОМ.**

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	б) епитет, реторско питање, метафора	1
2.	б) слободни стих у терчетима	1
3.	б) барок	1
4.	Наслов дела: <i>Прољећа Ивана Галеба</i> Име и презиме писца: Владан Десница	Оба тачна, 1 бод.
5.	г) (прстенасту)	1
6.	Петар: <u>фратар (фра)</u> <i>Проклета авлија</i> : Турска = <i>Хамлет</i> : <u>Данска</u> господин Мерсо: <u>Марија</u>	1– само ако је све тачно
7.	в) Хорхе Луис Борхес	1
8.	<u>пародирање</u>	1
9.	а) <u>Матица српска</u> б) Српска <u>академија наука и уметности</u> в) Народна <u>библиотека Србије</u>	1– само ако је све тачно
10.	<u>Леже на нешто тврдо. Пуцњава нагло престаје.</u>	1
11.	Илија Чворовић, <i>Балкански штијун</i> , Душан/ Душко Ковачевић	1– само ако је све тачно
12.	Ахмеду Нурудину, <i>Дервиш и смрт</i>	1– само ако је све тачно
13.	в) оноματοпеја, г) поређење, ђ) епитет	1– само ако је све тачно
14.	а) Н б) Т в) Н	1– само ако је све тачно

15.	<u>егзистенцијализма</u>	1
16.	в) ироније	1
17.	А. Ниш Б. ватра В. анђео Коначно решење: Бранко Миљковић	1 бод – и ако је тачно само коначно решење, без обзира на остала
18.	књижевна критика	1
19.	в) Љубомир Недић	1
20.	сонет	1

